

Förmiddagsseminarium - Praktisk tillämpning av LOU vid avrop

Karl Ekman
2020-02-13

KAMMARKOLLEGIET

Direktivet, lagen och principerna

- Merparten av alla offentliga anskaffningar styrs av Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) som grundar sig på EU-direktivet 2014/24/EU.
- Lagen (och direktivet) har till syfte att främja den fria rörligheten av varor och tjänster på den inre marknaden.
- Lagens regler bygger på sex grundläggande principer:
 - Öppenhet (transparens),
 - Likabehandling,
 - Proportionalitet,
 - Icke-diskriminering
 - Ömsesidigt erkännande och
 - Konkurrens

Likabehandlingsprincipen

- Alla leverantörer ska ges samma förutsättningar att delta i upphandlingen.
- Likabehandlingsprincipen innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling. (C-434/02 Arnold André)
- Likabehandlingsprincipen innebär också att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör ska kunna förstå vad som efterfrågas. (C-19/00 SIAC Construction)

Öppenhetsprincipen

- Även kallad principen om transparens.
- Upphandlingar ska präglas av öppenhet (transparens) och förutsebarhet. Det innebär att uppgifter som avser upphandlingen inte får hemlighållas och att upphandlingen ska annonseras offentligt.
- Utvärderingsmodeller som inte syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet strider mot transparensprincipen.

Proportionalitetsprincipen

- Med proportionalitetsprincipen avses att kraven på leverantören och kraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas.
- Principen har kommit till uttryck genom EU domstolens rättspraxis, mål C-234/03 Contse.
- Bedömningen sker utifrån följande tre steg:
 1. Bedömning om kravet är en **lämplig och effektiv** åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet.
 2. Bedömning om åtgärden ansågs **nödvändig**, och något **mindre ingripande alternativ** kunde inte visas.
 3. Bedömning om den **negativa effekterna** var inte så stora att åtgärden var oproportionerlig eller överdriven jämfört med det **eftersträvade syftet**.

Avropsföremålet

- Behovsanalys
 - En anskaffning av en vara eller tjänst ska alltid grunda sig på ett behov hos den upphandlande myndigheten.
 - Innan ett avrop genomförs ska (det objektiva) behovet identifieras och om nödvändigt en dialog med marknaden/ramavtalsleverantörerna genomföras.
 - Vid behovsinventeringen bör potentiella framtida behov identifieras så att även dessa kan omfattas av avropet, t.ex. som optioner.
 - Behovet avgör vilket ramavtal som är tillämpligt.

Avropsprocessen

- Alla villkor fastställda (med rangordning)
 - Särskild fördelningsnyckel
- Förnyad konkurrensutsättning
- Kombo – t.ex. under 50 000 kr rangordning och över förnyad konkurrensutsättning.

Avropsprocessen

- Alla villkor fastställda (med rangordning)
 - Avropsberättigad vänder sig till den Ramavtalsleverantör som är först i rangordningen med sin avropsförfrågan.
 - Om den leverantör som är först rangordnad inte kan leverera ska avropsberättigad vända sig till nästa leverantör i rangordningen osv.
 - Möjligheten att frångå satt rangordning framgår av varje ramavtal.
 - Ytterligare krav på varan eller tjänsten får inte ställas.

Avropsprocessen

- Förnyad konkurrensutsättning
 - Avropsförfrågan skickas till samtliga ramavtalsleverantörer och ska innehålla bl.a.
 - * Tidsfrister för sista anbudsdag
 - * Tidpunkt och hänvisning för frågor och svar
 - * Kravspecifikationen
 - * Anbudens giltighetstid
 - Efter sista anbudsdag är det dags att öppna och utvärdera anbudet.
 - * Formkrav 12 kap. 10 § LOU
 - Anbudsutvärdering
 - * Kontroll av anbudet
 - * Ev. rättelser och kompletteringar
 - * Ev. verifieringar av kravuppfyllelse

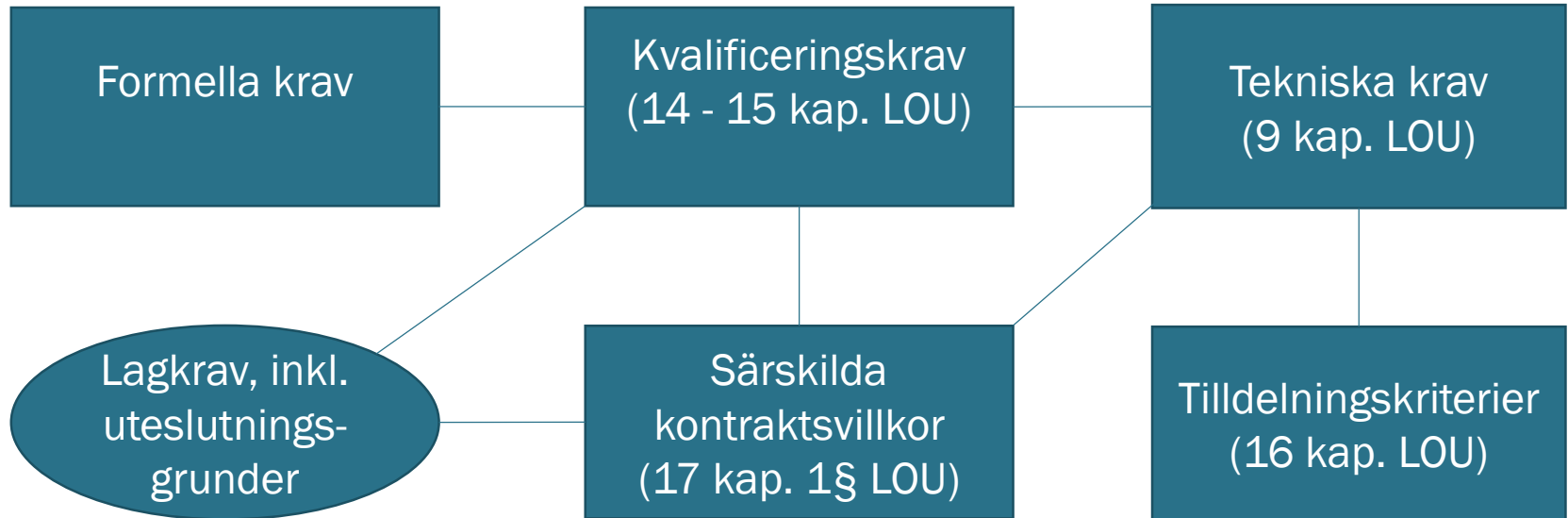

Avropsprocessen

- Förnyad konkurrensutsättning
 - Tilldelningsbeslut
 - * Innehåller beslut om tilldelning av kontrakt samt skälen varför. 12 kap. 12 § LOU.
 - * Ev. frivillig avtalsspärr
 - * Innehåller en skrivning om att civilrättsligt bindande avtal först uppstår då kontrakt undertecknats av båda parter.
 - Kontraktsskrivning
 - * Innebär att ett civilrättsligt bindande avtal uppstår (om man inte har valt att detta ska ske i samband med tilldelningsbeslutet (rekommenderas som huvudregel ej).

Kravtyper enligt LOU

Avropsföremålet

Kravställning

- Vid avrop får nödvändiga preciseringar och vid behov kompletteringar av ställda krav och villkor i ramavtalsupphandling göras.
- Viktigt att säkerställa (krav på kraven):
 - Kravet måste ha en koppling till varan eller tjänsten som avropas
 - Kravet måste uttryckligen framgå av avropet
 - Myndigheten får inte ha en obegränsad valfrihet vid bedömningen av kravet
 - Kravet får inte bryta mot de upphandlingsrättsliga principerna

Avropsföremålet

- Tilldelningsgrund
- Det finns tre olika grunder för tilldelning av ett kontrakt
 - Pris
 - Kostnad
 - Bästa förhållandet mellan pris och kvalitet
- Det framgår av Ramavtalet vilken grund för utvärdering som ska användas.

